

Letopis
NÁRODNE ČITALNICE

v

Ljubljani
začetkom leta
1894.

Založila Národna Čitalnica.

Tisk J. Blasnikovih naslednikov.

LETOPIS
NÁRODNE ČITALNICE

v

Ljubljani
začetkom leta
1894.

Založila čitalnica.

Tisek J. Blaznikovih naslednikov v Ljubljani.

Čitalniški odbor

začetkom leta 1894.

Predsednik : **dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol**,
primarij, dež. poslanec, obč. svetnik in hišni posestnik.

Podpredsednik : **Plantan Ivan**, c. kr. notar.

Tajnik in knjižničar : **Lah Evgen**, mag. konc. pristav in
tajnik „Matiče Slovenske“.

Blagajnik : **Pirc Karol**, c. kr. realski profesor.

Odborniki :

Drenik Franc, glavni zastopnik zav. „New-York“.

dr. Kušar Josip, odv. kandidat.

Skabernè Avgust, trgovec, trg. zbornice svetnik in
posestnik.

Šuklje Henrik, drd. med. in bolniški sekundarij.

dr. Tekavčič Franc, odvetnik.

Verhunc Anton, trg. pomočnik.

Imenik društvenikov.

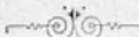
a) Častni društveniki:

dr. Rački Franc, kanonik, itd. v Zagrebu.

Strossmajer Josip Jurij, vladika, itd. v Djakovu.

baron Winkler Andrej, vitez železne krone II. reda in Franc-Josipovega reda, c. kr. dež. predsednik v p., itd., v Gorici.

dr. Zupanec Jernej, c. kr. notar, predsednik c. kr. notarske zbornice, vitez Franc Jos. reda, hišni posestnik, itd. v Ljubljani.

b) Ljubljanski društveniki:

Arcè Josipina, zasebnica in posestnica.

Arcè Rajko, c. kr. p. blagajnik in posestnik

Auer Oroslav, zasebnik.

Avšič Jakob, uradnik „Slavije“.

dr. Babnik Janko, c. kr. dež. sod. pristav.

Bartel Anton, c. kr. gimn. profesor.

Bayr Alojzij, c. kr. rač. svetnik v p. in posestnik.

Benedikt Josip S., trgovec in posestnik.

Bilina Ferdinand, trgovec in posestnik.

dr. Blatančič Luka, zasebnik.

Blaznikovi dediči, tiskarna in posestvo.

dr. vitez Bleiweis-Trsteniški Karol, primarij, dež. poslanec, obč. svetnik in posestnik.

Bradaška Ferdinand, mestni blagajnik.

Brežnik Franc, c. kr. gimn. profesor.

Brunet Franc, c. kr. tel. učitelj

Businaro Ludovik, brivec in posestnik.

Dečman Anton, trg. potnik in posestnik.

Dekleva Josip, posestnik, itd.

Detela Oton, dež. glavar, graščak, vitez žel. krone III. reda
in Franc-Josipovega reda, itd.

Devčić Ivan A., mag. pharm.

Dimnik Jakob, mestni učitelj in urednik.

Dobida Josip, c. kr. fin. tajnik.

dr. Dolenc Hinko, c. kr. dež. sod. tajnik.

Dolenc Oroslav, svečar, obč. svetnik, posestnik, itd.

Drahsler Pavl, trg. poslovodja.

Dralka Josip, c. kr. vl. svetnik in posestnik

dr. Drč Josip, mestni zdravnik in posestnik.

Drenik Franc, gl. zast. zav. „New-York“.

Drenik Friderik, mag. pom. uradnik.

Duffè Ivan, mestni višji inženieur.

Eberl Adolf, pleskar.

dr. Eržen Ivan, boln. sekundarij.

Fabian Ivan, trgovec in posestnik.

Fajdiga Ivan, c. in kr. nam. župnik v p. in konz. svetnik.

dr. Falšchini Franc, stavb. mojster in posestnik.

dr. Ferjančič Andrej, c. kr. drž. pravdn. namestnik in drž.
poslanec.

Ferlinz Franc, gostilničar.

Foerster Anton, učitelj godbe in godb. vodja v st. cerkvi.

dr. Foerster Vladimir, odv. kandidat.

dr. Franko Alojzij, odv. kandidat.

Geiger Ivan, drd. med. in boln. sekundarij.

dr. Georg Josip, odv. kandidat.

Gerber Josip, knjigovez in posestnik.

Gerbić Franc, prof. glasbe, itd.

Giontini Marija, lastnica trgovine.

pl. Globočnik-Sorodolski Anton, c. kr. vladni svetnik v
p. in državni poslanec.

Gnesda Josipina, lastnica kavarne in posestnica.

Goestl Franc, c. kr. poštni kontrolor.

Gogola Ivan, c. kr. notar, obč. svetnik in posestnik.

Āoričnik Franc, trgovec.

Goršič Franc, orglj. mojster in posestnik.

Grasselli Peter, župan, vitez žel. krone III. reda, deželni
poslanec, posestnik, itd.

dr. Gregorič Vinko, primarij, itd.

Gričar Ivan, solastnik trgovine.

Hafner Ivan, gostilničar, obč. svetnik in posestnik.

Hafner Jakob, ravnatelj priv. učilišča.

- Hanuš Jaromir, m. vodov. ingénieur.
 Hilbert Julij, c. kr. stavb. pristav.
 Hočevar Ivan, c. kr. davk. uradnik v p.
 Hofbauer Ana, dež. tajnika vdova, itd.
 Hozhevar Anton, c. kr. rač. praktikant.
 Hraský Ivan VI., dež. ingénieur in obč. světnik.
Hrast Ivan E., mestne hranilnice tajnik.
Hren Franc, veletržec, graščak, trg. zbornice světnik, itd.
 Hribar Ivan, gl. zast. „Slavije“, obč. světnik, deželni poslanec, itd.
Hubad Josip, c. kr. gimn. profesor.
dr. Hudnik Matija, odvetnik.
dr. Illner Franc, m. pol. zdravnik.
dr. Jacobi Roman, zobozdravnik.
 Jakopič Franc, trgovec in posestnik.
 Jamšek Ivan, trg. poslovodja in posestnik.
 Jeglič Josip, trgovec in posestnik.
dr. Jenko Ludovik, priv. zdravnik.
 Juvančič Dragotin, trgovec in posestnik.
 Kadilnik Franc, trg. blagajnik.
 Kajzel-ova obitelj.
 Kandare Franc, not. koncipijent
Karlin Martin, c. kr. gimn. profesor.
 Kastelic Franc, c. in kr. stotnik v p.
 Kaučič Jakob, c. kr. vodja zemlj. knjig v p.
 Kenda Henrik, trgovec in posestnik.
 Klein Anton, solastnik tiskarne, posestnik, trg. zborn. podpredsednik, obč. světnik, lastnik zl. križa za zasluge, itd.
 Klemenčič Ferdinand, nadzornik drž. železnic.
Klun Karol, kanonik, drž. in dež. poslanec, itd.
 Knez Ivan, trgovec, obč. světnik in posestnik.
 Kobilca Jakob, trgovec in posestnik.
Koblar Anton, kurat v pris. delavnici, itd.
 Koch Ciril, m. stavb. azistent.
 Kolman Franc, trgovec, trg. zborn. světnik in posestnik.
 dr. Kopfiwa Ivan, mestni fizik.
 Korun Valentin, real. profesor.
 Kosler Ivan, tovarnar in graščak.
 Kostanjevec Maks, c. kr. fin. ravn. praktikant.
 Košćec Nikola, mag. pharm.
 Košir Ivana, posestnica.
 Kranjec Ivan, mestne hranilnice blagajnik.
 Kremžar Andrej, dež. bolnice oskrbnik.
dr. Krisper Valentin, odvetnik.

- Križaj Josip, II. m. komisar in posestnik.
 Krulec Ivan, mestni učitelj.
 Kunst Alojzij, črevlj. mojster.
 dr. Kušar Josip, odv. kandidat.
 Kušar Josip, trgovec, drž. poslanec, vitez Fr.-Jos. reda,
 posestnik, itd.
 Lachainer Karol, m. blag. kontrolor in posestnik.
 Lah Evgen, mag. konc. pristav in tajnik „Matice Slovenske“.
 Lavrenčič Josip, priv. uradnik in posestnik.
 Lavrič Mihael, trgovec.
 Lenarčič Anton, c. kr. finančni tajnik.
 Lenček Alojzij, trgovec.
 Lentsche Josip, trgovec in posestnik.
 Levec Franc, c. kr. real. profesor, itd.
 Lozar Josip, trgovec in trg. zbornice svētnik.
 Lubey Josip, c. kr. fin. nadzornik v p., itd.
 Mally Franc, tovarnar in posestnik.
 Martinak Josip, c. kr. dež. sod. svētnik in vit. Fr. Jos. reda.
 Mathian Ivan, c. kr. dv. založnik, tovarnar in posestnik.
 Mikusch Adolf, trgovec.
 Millitz Ijudmila, lastnica tiskarne in posestnica.
 Modic Josip, c. kr. rač. oficijal.
 Moos Julija, m. šol. voditeljica.
 Müllner Alfonz, muz. kustos in c. kr. profesor v p.
 dr. Munda Franc, odvetnik in posestnik.
 Murnik Ivan, dež. poslanec in odbornik, ces. svētnik, trg.
 zborn. tajnik, vit. Franc Jos. reda, obč. svētnik, itd.
 Naglas J. N., tovarnar in posestnik.
 Naglič Ivan, mestni uradnik.
 Nepoznat Josip, zasebnik.
 Novak Mirko, mag. pharm.
 Orožen Franc, c. kr. pripr. profesor.
 Oswald Herman, kavarnar.
 dr. Papež Franc, odvetnik, dež. poslanec in odbornik.
 Paternoster Josip, mestni knjigovodja.
 Pehani Rudolf, c. kr. davk. pristav.
 Perdan Ivan, trgovec, trg. zborn. predsednik, posestnik, itd.
 Perušek Rajko, c. kr. gimn. profesor.
 Peterca Franc, trg. zborn. svētnik, posestnik, itd.
 Peterlin Franc, c. kr. avskultant.
 Petričič Vaso, podžupan, trgovec, trg. zbornice svētnik,
 m. hran. predsednik in posestnik.
 Petrovčič Anton, c. kr. rač. oficijal.
 Pfeifer Franc, c. kr. v. rač. svētnik.

- Pirc Gustav, c. kr. km. družbe tajnik, popotni učitelj in obč. svetnik.
- Pirc Karol, c. kr. real. profesor.
- dr. Pirc Maks, odv. kandidat.
- Plantan Ivan, c. kr. notar.
- Pleiweiss Josip, solastnik tovarne in posestnik.
- Pleiweiss Karol, not. kandidat.
- Pleško Karol, c. kr. dež. sod. svetnik in posestnik.
- Pleteršnik Maks, c. kr. gimn. profesor, itd.
- dr. Podobnik Franc, odv. kandidat, itd.
- Poljanec Alojzij, dež. pris. delavnice oskrbnik.
- Povše Franc, vodja km. šole v p., veleposestnik, dež. in drž. poslanec, itd.
- dr. Požar Lovro, c. kr. gimn. profesor.
- Praprotnik Andrej, šolski ravnatelj v p., lastnik zl. križa za zasluge s krono, itd.
- Premk Anton, c. kr. višji poštni kontrolor in posestnik.
- Prosenec Josip, zav. zastopnik, itd.
- Pushnik Marko, not. kandidat.
- Ravnihar Franjo, deželni knjigovodja, občinski svetnik in posestnik.
- Ravnihar Ludovik, c. kr. dež. sod. svetnik v p.
- Rebek Anton, c. kr. v. davk. nadzornik.
- Reich Avgust, c. kr. fin. koncipist.
- Rodé Ivan, trgovec in posestnik.
- Rohrmann Viktor, tovarnar in posestnik.
- Rojnik Franc, trgovec.
- dr. Romih Tomaž, meščanski učitelj, itd.
- Rus Franc, c. kr. rač. praktikant.
- Rutar Simon, c. kr. gimn. profesor.
- Samec Terezija, zasebnica.
- Schaeffer Albert, rokovičar.
- Schantel Franc, trgovec in posestnik. +1910
- Schrey Ivan, pek in posestnik.
- Senekovič Andrej, c. kr. gimn. ravnatelj, obč. svetnik, itd.
- Sittig Teodor, dež. agr. geometer in posestnik.
- Skabernè Avg, trgovec, trg. zbornice svetnik in posestnik.
- Skofizh Ivan, trgovec.
- Soss Friderik, trgovec in posestnik.
- Souvan Ferdinand, veletržec in graščak.
- Souvan Franc Ks., veletržec, trg. zborn. svetnik in posestnik.
- Sparowitz J., zlatar.
- dr. Starè Josip, c. kr. fin. prok. pristav, obč. svetnik, posestnik, itd.

- dr. Stor Franc, odvetnik.
 Stuppan Andrej, kavarnar.
 dr. Supan Viktor, odv. kandidat.
dr. Snyer Albin, odvetnik.
 Šetine Ignacij, trg. potnik.
dr. Šlajmer Edvard, primarij, itd.
 Šorli Matija, c. kr. višji poštni oskrbnik.
 Šorn Vincenc, c. kr. jetn. nadzornik.
 Štritof Anton, gimn. profesor.
Šubic Ivan, c. kr. ravnatelj obrt. strok. šol in obč. svetnik.
 Šuklje Henrik, drd. med. in boln. sekundarij.
Šuman Josip, c. kr. dež. šolski nadzornik.
 Tambornino Ana, lastnica trgovine in posestnica.
 Tausers Franc, c. kr. rač. azistent.
 Tauzher Ivana, lastnica trgovine in posestnica.
Tavčar Alojzij, c. kr. gimn. profesor.
dr. Tavčar Ivan, odvetnik, obč. svetnik, dež. poslanec in posestnik.
dr. Tekavčič Franc, odvetnik.
 Tekavčič Karol, trg. potnik.
 Terdina Franc, m. rač. revident.
 Toennies Adolf, priv. ingénieur, posestnik, itd..
 Tomec Jakob, I. mestni komisar.
 Tomšič Ivan, c. kr. vadm. učitelj, obč. svetnik, itd.
 Treo Simon, hišni posestnik.
Treo Viljem, stavb. podjetnik in hišni posestnik.
dr. Triller Karol, odv. kandidat.
pl. Trnkoczy Ubald, lekar in kemik.
 Troha Ivan, c. kr. okr. tajnik v p.
 Trstenjak Anton, mestne hranilnice kontrolor.
 Trtnik Franc, dež. blag. kontrolor, posestnik, itd.
 dr. Truden Mihael, odv. kandidat.
Turk Hugon, trg. potnik.
 Turk Ivan, posestnik, itd.
 Uršič Franc, dež. konc. uradnik.
dr. pl. Valenta Alojzij, primarij, ravn. dež. bolnice, c. kr. vl. svetnik, profesor, posestnik, itd.
 Valentinčič Ignacij, glav. zast. zavar. „Austria“ in „Concordia“, obč. svetnik in posestnik.
 Vavrů Ivan, c. kr. gimn. profesor v p.
 Vdovič Ivan, zav. knjigovodja.
 Velkoverh Ivan, tovarnar, obč. svetnik, posestnik, itd.
Vencajz Ivan, c. kr. dež. sod. svetnik.
Verhunc Anton, trg. pomočnik.

Vidale Gustav, mag. pharm.

dr. Vilfan Janko, odv. kandidat.

Vilhar Ivan, ravn. m. užitn. zakupa, posestnik, itd.

Vodušek Matej, c. kr. gimn. profesor.

dr. Vok Franc, c. kr. notar, itd.

Vončina Ivan, I. mag. svētnik.

dr. Vošnjak Josip, primarij, dež. poslanec in odbornik, posestnik, itd.

Vrhovnik Ivan, trnovski župnik.

Wik Franc, ingénieur.

Zagorjan Anton, knjigotržec.

Zamida Matija, dež. svētnik.

Zarnik Ana, odv. vdova.

vitez Zitterer di Cavalchina Matija, c. in kr. stotnik v p., obč. svētnik, itd.

Zupan Tomo, c. kr. gimn. profesor, konz. svētnik, itd.

dr. Zupanc Franc, c. kr. okr. zdravnik, itd.

Zupančič Filip, stavb. podjetnik, posestnik in obč. svētnik.

Zupančič Josip, odv. kandidat.

Zupančič Vilibald, c. kr. priprav. profesor, itd.

Žagar Karol, dež. blagajnik, obč. svētnik in posestnik.

Žakelj Friderik, c. kr. gimn. profesor.

dr. Žitek Vladimir, odv. kandidat.

Žitnik Ignacij, stolni vikar, dež. poslanec, itd. v Rimu.

Žlogar Anton, c. kr. kazn. kurat.

Žužek Franc, c. kr. višji ingénieur.

c) Vnanji društveniki:

Jebačin Ivan, trgovec na Glincah.

Krisper Valentin, tovarnar in posestnik v Radečah.

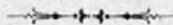
Lukančič Ivan, c. kr. nadingénieur v p. na Dunaji.

dr. Marolt Janko, dež. okr. zdravnik na Vrhniki.

Sterlè Franc, nač. žel. postaje v Zagorji.

Sveteč Luka, c. kr. notar, dež. poslanec in posestnik.

Štev. 4 + 243 + 6 = 253.

III.

Tajnikovo poročilo

o društvenem in odborovem delovanji

za XXXII. društveno dobo od 26. dec. 1892. — 25. dec. 1893. l.

32
17 (10)
49

V desetič mi je čast poročati v društvenem in odborovem imenu kot njegovemu tajniku o delovanji naše Čitalnice. Leto, katerega se poročilo tiče, 32. po številu, nij bilo izmed najboljših, pa tudi ne izmed najslabših. Čitalnica ima v svojem zdanjem položaji nekako vezane roke, ker se ne more tako razviti, kakor bi se rada. V tem obziru ne pripada zadnje leto najboljšim. Na drugi strani ji pa tudi nij primanjkovalo neogibno potrebne gnotne podpore in zaslonbe. V tej zadevi zadnje leto ni bilo mej najslabšimi.

Zadnji občni zbor se je zopet vršil sv. Štefana dan v društvenih prostorih. Ob mnogobrojni udeležbi izmed društvenikov bil je soglasno potrjen ves stari odbor, izimši odbornika dr. Fr. Zupanca, ki je pismeno naznanil, da zbog obilega družega posla ne bi mogel prevzeti več čitalničinega odborništva. Zbor je odpoved na znanje vzel in iz odbora se je izrekla odstopivšemu odborniku pismena zahvala; bil je tri leta čitalničin odbornik. Na njegovo mesto volil je zbor drd. Hinkota Šukljeta, kateri si je za Čitalnico kot marljiv kapelnik tamburaškega zbora in kot spreten aranžer društvenih zabav stekel že veliko zaslug. Odborniška opravila so ostala tudi letos vsa v starih rokah; predsedništvo, tajništvo in blagajništvo so obdržali isti odborniki.

Svojo nalogo je izvrševal odbor v rednih sejah in razgovorih; vrh tega pa slučajnosti, ako je bila nujna rešitev za društvo važna, reševal potem okrožnic.

Zadnji občni zbor je potrdil odboru vnovič pooblastilo, da sme med letom gledé društvenih časopisov tako odloče-

vati, kakor se mu zdi z ozirom na obstoječe razmere potrebno, ne pa še le čakati na njegovo mnenje. Odbor se je po tem navodilu ravnal po svoji lastni previdnosti in naročal, kar je bilo treba naročiti, ter opuščal, kar se mu je zdelo za opustitev primerno. Oziral se je v tem pogledu tudi vedno na želje, ki so se mu ali ustno ali pismeno izražale izmed društvnikov. Čitalnica je naročena na več kot 40 časopisov, med njimi na vse domače, nekoliko (posebno strokovni in nekateri ilustrovani) časopisov je v bralni sobi na razpolaganje po prijaznosti privatnih oseb. Odbor bi bil rad še boljše postregel, pa ni mogel vsled prepičlih društvenih dohodkov, ker je naročnina časopisov tu pa tam zelo visoka.

Z veseliškim programom se odbor letos ne more posebno pohvaliti; temu pa nij kriv on sam, marveč razmere v društvu in zunaj društva. Običajni program se je dal izvesti le za prvo polovico leta povoljno. S Silvestrovim večerom je bilo občinstvo še dokaj zadovoljno ob vojaški godbi, šaljivi loteriji in pozneje improviziranjem plesu. Prav povoljna se sme zvati predpustna doba. Čitalnica je priredila dva plesa v redutni dvorani, katero je slavni deželni odbor v ta namen (hvala mu) prepustil brezplačno. Mali ples, dné 18. januarija, in sijajni Vodnikov ples, dné 1. februarija, sta se obnesla popolnoma. Posebno je Vodnikov ples močno nadkriloval svoje prednike izza zadnjih 8—10 let, bodisi kar se tiče elegance, bodisi kar se tiče udeležbe. Zasluge za to imajo v prvi vrsti gospodje odborniki Pirc, Plantan in Šuklje. Pri tej priliki se je tudi pokazalo, da redutna dvorana za take veselice ugaja; tudi stranski prostori še precej ustrezajo. Žal, da je zaradi deželnega zbora ne bo mogoče dobiti tudi v prihodnjem predpustu.

Spomladi je priredila Čitalnica pri Maliči velik koncert, pri katerem je v prvič nastopil ženski tamburaški zbor pod spretnim vodstvom odbornika drd. Šukljeta. Koncert se je vrlo dobro obnesel, bil je dobro obiskan in igralke so žele zaslužno pohvalo. Prva zasluga gre pa neumornemu in vstrajnemu gospodu kapelniku. Koncert sam je bil pri Maliči, ker je bil to nekak slavnostni koncert in ker se je lani že pri jesenskih jour-fixih pokazalo, da zdanji čitalniški prostori za slavnostne koncerte niso primerni. V spomin na ta večer (22. april) se je dal ves zbor s kapelnikom fotografovati in je jedno sliko te skupine poklonil društvu. Slika se nahaja v društveni bralni sobi.

Običajni poletni koncert iz prve polovice julija, katerega je Čitalnica poprej prirejala na društvenem vrtu, lani pa pri Ferlinzu, moral je letos zaradi vsesokolske slavnosti odpasti.

Pač je pa Čitalnica priredila v zimski sezoni zopet dve društveni zabavi, in sicer: dné 25. novembra in dné 16. decembra. Prvi večer, ki je bil nekoliko slabše obiskan, je skrbela za vspered vojaška godba, ki je marljivo in točno izvedla svoj program, ter konečno mlademu svétu zagodla še k improviziranemu plesu. Zelo živahen je bil drugi večer, ki je imel vseskoz poveljen izid. Zasluga gre za to v prvi vrsti ponovljenemu ženskemu tamburaškemu zboru, kateri je pod spretnim vodstvom odbornika drd. Šukljeta bogat program izvedel prav precizno, in pa slavnoznanemu kvartetu (gg. Pavšek, Branke, Lilleg in Dečman), čegar izborna petje je čitalniškim krogom že itak iz prejšnjih časov dobro znano. Obema bodi še iz tega mesta spodobna zahvala.

Tudi letos so se naše Čitalnice spominjale druge Čitalnice, bralna društva in sicer národna društva: tukajšnja in vnanja ter jo vabile na svoje različne slavnosti, kakor je ona nje vabila. Čitalnica se je prijaznim vabilom odzivala, kjer in kakor je bilo mogoče, kakor so nanesle razmere in kakor je zahteval ugled društva. Med temi slavnostimi služijo v prvi vrsti omenjene biti: Vsesokolska slavnost, dné 8. in 9. julija v Ljubljani; slavnost petindvajsetletnice kamniške Čitalnice, dné 23. julija in slavnost tridesetletnice kranjske Čitalnice, dné 13. avgusta. Vse tri slavnosti so se za omenjena društva prav sijajno izvršile, posebno prva in tretja, ker sta razpolagali s prav ugodnim vremenom. Pri vseh treh slavnostih je bila naša Čitalnica prav častno zastopana.

Ker so se izmed novih društvenikov tekom lanskega leta pojavile želje, da bi dobili nova pravila, so prejeli člani letos vsled sklepa zadnjega občnega zbora vsi pravila z zadnjim Letopisom, v katerem so bila vnovič ponatisnjena.

Gospodarske razmere bo slavnemu zboru natančneje pojasnil gospod blagajnik. Iz njegovih pojasnil bo imel zbor zadosti prilike povzeti, da biva Čitalnica v primeroma dražih, pa vendar v marsičem nedostatnih prostorih. Nekateri manj vstrajni društveniki so jeli v zadnjih letih odpadati, ker jim odbor brez lastne krivde in le zaradi obstoječih, v marsičem neugodnih razmer ne more vsega podati, česar si morebiti želé in kar so morebiti v prejšnjih, za društvo ugodnejših časih že imeli. Na drugi strani pa pristopajo Čitalnici prav marljivo tudi novi društveniki, da tako nadomeščajo odstopivše.

Med pokojniki zadnje dôle spomniti se nam je poleg družih gospodov Ivan Horaka, Antona Jentla in Josipa Svobode ter gospa Julije Materne in Marije Oswald.

Pred kratkim je umrl tudi g. Josip Trinker, bivši zelo priljubljeni čitalniški gostilničar. Bodi jim blag spomin!

Srčna hvala vsem, ki so društvo in odbor v zadnjem letu drage volje z besedo in dejansko podpirali; naj je blagovolé podpirati tudi še zanaprej!

Da se že skoro vidimo v Narodnem Domu, kjer čaka našo Čitalnico, upajmo, lepša in sijajnejša prihodnjost!

IV. Računsko

a) Sklep

vseh dohodkov in izdatkov ljubljanske

Tekoča številka	D o h o d k i	gld.		kr.	
		gld.	kr.	gld.	kr.
1	Ostanek gotovine društvenega leta 1892			190	45
2	Doneski društvenikov			2752	83
3	Dohodki najemščine:				
	<i>a)</i> kavarna	207	10		
	<i>b)</i> Dramatično društvo	27	25	234	35
4	Za prodane časopise			15	—
5	Odškodnina za kurjavo in razsvitljava .			68	22
6	Obresti od obligacij in blagajniške gotovine			54	25
7	Vrnena posojila tamburaškega zbora . .			50	—
8	Posojilo			100	—
9	Za prodane obligacije			989	18
		<hr/>			
	Skupni dohodki .			4454	28
	Če se odtegnejo izdatki .			4209	50
		<hr/>			
	ostane gotovine .	—	—	244	78

poročilo.

računa

Čitalnice za društveno leto 1893

Tekoča številka	I z d a t k i	gld.		kr.	
		gld.	kr.	gld.	kr.
	A. Redni:				
1	Stanovanje			1199	—
2	Plača kustosu			408	—
3	Časniki			473	61
4	Veselice			675	94
5	Razsvitljava in kurjava			370	58
6	Tisek za leto 1892			96	10
7	Davek			9	56
8	Zavarovalnina povištva			4	82
9	Mizarska, ključarska in zidarska dela ter druge hišne potrebe			131	36
10	Razni izdatki			9	—
	B. Izvanredni:				
11	Remuneracija kustosu	25	—		
12	Od preveč porabljene vode	14	34		
13	Vrneno posojilo	600	—		
14	Stroški posojila	25	95		
15	Stroški izgubljene tožbe (davčne zadeve)	166	24	831	53
	Skupni izdatki	—	—	4209	50

V Ljubljani 21. decembra 1893.

Karol Pirc,
blagajnik.

Račune pregledala in v redu našla.

V Ljubljani 24. decembra 1893.

A. Verhunc l. r.

Fr. Uršič l. r.

b) Izkaz
ljublanske Čitalnice

Tekoča številka	A k t i v a	gld.	kr.
1	Zaostala udnina	15	75
2	Gotovina v blagajnici	244	78
3	Posojilo tamburaškemu zboru	36	—
4	Zaostala najemščina	81	75
5	Zaostala odškodnina za kurjavo in razsvitljava	72	—
6	Delnica Narodne tiskarne	60	—
7	Vrednost pohištva in arhiva	800	—
8	Vrednost kurila	60	—
		1370	28

imetja

koncem društvenega leta 1893.

Tekoča številka	P a s i v a	gld.	kr.
1	Račun za vpeljavo plina in vode v nove prostore	229	98
2	Zaostali dolg na plinu	50	—
3	Petrolej in steklo za leto 1893	40	—
4	Tisek za leto 1893	60	—
	Saldo aktiv	990	30
		1370	28

V Ljubljani 21. decembra 1893.

Dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški,
predsednik.

Karol Pirc,
tč. blagajnik.

e) Pro-
ljubljske Čitalnice

Tekoča števila	D o h o d k i	gld.	kr.
1	Ostanek gotovine koncem leta 1893	244	78
2	Doneski društvenikov	2800	—
3	Delež delnice Narodne tiskarne za leto 1893	3	—
4	Delež delnice Narodne tiskarne za leto 1894	3	—
5	Zaostala najemščina	81	75
6	Zaostala odškodnina za kurjavo in razsvitljavo	72	—
7	Dohodki najemščine	316	10
8	Povrneno posojilo tamburaškega zbora	36	—
	Skupni dohodki	3556	63
	skupni izdatki	3416	98
	prebitek dohodkov	139	65

račun

za društveno leto 1894.

Tekoča številka	I z d a t k i		
		gld.	kr.
1	Stanovanje	1199	—
2	Plača kustosiu	408	—
3	Časopisi	450	—
4	Veselice	650	—
5	Kurjava in razsvitljava po odbitih odškodninah	300	—
6	Hišne potrebe, itd.	120	—
7	Tisek za leto 1893	60	—
8	Za vpeljavo plina in vode v nove prostore	229	98
Skupni izdatki		3416	98

V Ljubljani 31. decembra 1893.

Karol Pirc,
tč. blagajnik.

V.

Časopisi,

ki se nahajajo v Čitalnici začetkom leta 1894.

a) Politični:

1. Agramer Tagblatt (Zagreb).
2. Deutsches Volksblatt (Dunaj).
3. Dolenjske Novice (Novo Mesto).
4. Domoljub (Ljubljana).
5. Domovina (Čelje).
6. Edinost (Trst).
7. Hlas Národa (Praga).
8. Hrvatska (Zagreb).
9. Il Diritto Croato (Pulj).
10. Il Rinnovente (Gorica).
11. Laibacher Zeitung (Ljubljana).
12. Mir (Celovec).
13. Narodny Listy (Praga).
14. Naša Slova (Trst).
15. Neue Freie Presse (Dunaj).
16. Nova Soča (Gorica).
17. Novice (Ljubljana).
18. Obzor (Zagreb).
19. Politik (Praga).
20. Rodoljub (Ljubljana).
21. Slovanski Svět (Ljubljana).
22. Slovenec (Ljubljana).
23. Slovenski Gospodar (Maribor).
24. Slovenski Narod (Ljubljana).
25. Südösterreichische Post (Dunaj).
26. Südsteirische Post (Maribor).
27. Vaterland (Dunaj).

b) Poučni in zabavni:

1. Alle und neue Welt (Einsiedeln).
2. Argo (Ljubljana).
3. Bazar (Leipzig).
4. Buch für Alle. 2 iztisa (Stuttgart).
5. Chronik der Zeit (Stuttgart).
6. Dom in Svět (Ljubljana).
7. Fliegende Blätter (München).
8. Humoristické listy (Praga).
9. Illustr. Frauenzeitung (Berlin).
10. Kmetovalec (Ljubljana).
11. Leipziger ill. Zeitung (Leipzig).
12. ИИВА (St. Petersburg).
13. Popotnik (Maribor).
14. Pravnik (Ljubljana).
15. Rimski Katolik (Gorica).
16. Schorers Familienblatt (Berlin-Leipzig-Dunaj).
17. Učiteljski Tovarš (Ljubljana).
18. Ueber Land und Meer. 2 iztisa (Stuttgart).
19. Von Fels zu Meer (Stuttgart).
20. Vienac (Zagreb).
21. Vrtec (Ljubljana).
22. Zlata Praha (Praga).
23. Zvon (Ljubljana).

Skupaj 27 + 23 = 50.

VI.

Pravila**národne čitalnice v Ljubljani,**

osnovana po odseku petorice v seji dné 2. januarija 1891. leta, soglasno sprejeta v izvanrednem občnem zboru dné 7. jan. 1891. in potrjena od vis. c. kr. dež. vlade z razpisom z 29. dné jan. 1891. l. št. 1412.

§ 1. Namen čitalnici, ki ima sedež v Ljubljani, je: 1.) čitanje ali branje časopisov in knjig, pisanih v raznih evropskih jeziki; 2.) razveseljevanje z besedami, plesi igrani itd. Ne vtika se tedaj čitalnica v nikake politiške stvari.

§ 2. Kdor želi društvu pristopiti, mora biti polnoleten ali sicer samovlasten ter se oglasiti pismeno društvenemu odboru. Po razpravi odloči odbor, ali se njegovi želji zadosti ali ne; vendar odbor ni odgovoren nikomur za svojo odločbo. Glasovanje je v tem slučaju tajno. Sprejetje seza zmirom nazaj do 1. onega meseca, katerega se je društvenik prijavil odboru. Častne ude voli občni zbor.

§ 3. Društveniki so plačujoči in častni. Plačujoči so ali tukajšnji ali vnanji. Tukajšnji pristopajo ali samo za svojo osebo ali s svojo rodbino.

§ 4. Udje, z rodbino pristopivši, plačujejo na leto po 14 gld., posamezni udje po 9 pld., vnanji po 4 gld. Plačuje se zmirom naprej in vsaj za mesec dni. Vrh tega plačujejo tukajšnji udje za vsak pristop po 2 gld. vpisnine. Častni udje ne plačujejo ničesa, uživajo pa vse pravice plačujočih društvenikov.

§ 5. Vsak društvenik dobi sprejemno pismo in natisnena društvena pravila.

§ 6. Pravice društvenikov so naslednje: 1.) čitati (brati) časopise in knjige po § 1. društvenikom pripravljene ter obiskovati vsakovrstne veselice, kakor: besede, plese, igre itd.; 2.) po določenem redu prejemati časopise in knjige za domače branje; 3.) svoje želje, nasvete in pritožbe v posebni

28-3
18-7
8-

za to zmirom pripravljene knjigi naznanjati; 4.) udeleževati se občnih zborov, stavljati v njih nasvete o društvenih zadevah in premembni pravil ter udeleževati se aktivno in pasivno volitev v odbor; 5.) vpeljavati omikane ptujce v čitalnico.

§ 7. Vpeljan gost se mora kateremu odborniku zglasiti ter potem svoje ime in stan v posebno knjigo vpisati. Vsled tega mu je dopuščeno 14 dni hoditi brat časopise in knjige ter vdeleževati se tačasnih društvenih vesellic brez vsacega plačila.

§ 8. Vsak društvenik se mora zvesto ravnati po društvenih pravilih in naredbah, katere bi odbor potrebne spoznavši ustanovil.

§ 9. Namenjen odstop se mora odboru tri mesece naprej pismeno naznaniti. Kdor po prijaznem, dvakratnem pismenem opominu ne plača, zbriše se iz društva. Ako društvenik umrje ali ako se preseli iz Ljubljane, prenehajo s tem ob enem njegove pravice in dolžnosti.

§ 10. Za oskrbljevanje društvenih opravil in imetka volijo v zmyslu § 6. točka 4. vsi udje v občnem zboru za eno leto predsednika in deset odbornikov. Odbor si potem iz svoje srede izbere podpredsednika, tajnika, blagajnika in knjižničarja.

§ 11. Predsednik, in ako on ne bi mogel, mesto njega podpredsednik vodi društvo po društvenih pravilih, sklicuje občne zборе in odboroze seje, vodi razprave, podpisuje vsa društvena pisma in zapisnike, zastopa društvo na zunaj.

§ 12. Tajnik podpira v vseh zadevah predsednika, sestavlja zapisnike o zborih in sejah, podpisuje s predsednikom vred vsa društvena pisma in zapisnike.

§ 13. Knjižničar preskrbljuje po odborovem sklepu in drži v redu časopise in knjige.

§ 14. Blagajnik ali denarničar prejema vse dohodke, izplačuje po nakazilih, podpisanih po predsedniku, in je odgovoren za društveni imetek. Občnemu zboru mora predlagati račun preteklega in proračun za prihodnje leto.

§ 15. Za oskrbljevanje ostalih opravil postavijo se odseki, ki poročajo odboru o svojih ukrepih in jih izvršujejo.

§ 16. Vsa odborova opravila so brezplačna.

§ 17. Odbor se shaja po enkrat na mesec, ako treba, tudi po večkrat. Vse važnejše reči se morajo izvrševati po odborovih sklepih. — Da so sklepi veljavni, treba v seji navzočnosti vsaj 6 odbornikov. O manj važnih opravilih od-

ločuje predsednik s tajnikom vred, mora pa odločbe in razloge pojasniti v prvi prihodnji seji.

§ 18. Vsako leto se morajo meseca decembra vsi udje po kakem domačem slovenskem listu pozvati v redni občni zbor. Razun tega se mora na zahtevanje 20 društvenikov najdalje v 15 dneh po izročeni pismeni želji sklicati izvanreden občni zbor na podlagi predložitve dnevnega reda.

§ 19. Z razglasom rednega občnega zbora se mora oznaniti tudi dnevni red. Ta zbor se začinja s predsednikovim ogovorom, tajnik priobčuje pregled o društvenem delovanji, blagajnik račun preteklega in proračun prihodnjega leta. Zbor voli tudi tri društvenike, ki v preteklem letu niso bili v odboru, da pregledajo in po okolnostih potrdijo ali popravijo račune.

§ 20. Ta pravila more spremeniti vsak občni zbor, vendar samo, ako sta dve tretjini navzočnih za spremembo.

§ 21. Način glasovanja v občnih zborih določuje praviloma predsednik ali izjemoma vsled zahteve nadpolovična večina zborova. Voli se vselej pismeno.

§ 22. V vseh zborih in sejah odločuje večina glasov navzočnih odbornikov ali zborovalcev, le v slučajih, označenih v §§ 20. in 23. ne. Ako bi bilo enako število glasov, odločuje glas predsednikov.

§ 23. Ako ima društvo nehati, odloči o vsem društvenem imetku občni zbor z dvema tretjinama glasov navzočnih društvenikov: Občni zbor razsoja tudi prepire med odborom in društveniki o kaki društveni zadevi. Ako bi tega občnega zbora ne bilo mogoče sklicati, spada premoženje društvu, ki bo enake namene imelo, kakor čitalnica.

VSEBINA:

	Stran
I. Čitalniški odbor	3
II. Imenik društvenikov :	
a) častnih	5
b) ljubljanskih	5 - 11
c) vnanjih	11
III. Tajnikovo poročilo	12 - 15
IV. Računsko poročilo	16 - 21
V. Imenik društvenih časopisov	22
VI. Pravila narodne čitalnice	23 - 25

